

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 2. De numerica peccatorum externorum multiplicatione, & inprimis de
physica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

§. II.

De numerica peccatorum externorum multiplicatione, & imprimis de Physica.

Non rarò evenit, ut, quemadmodum n. 562. in exponendo numero peccatorum merè internorum dixi difficultatem emergere, eadem quoque occurrat in numero & modo explicandi peccata externa, sive ore ea perficiantur, sive opere. Huic ergo ut obviam eatur, sequentia ante oculos habenda sunt.

572. Et quidem I. certum est, ad unitatem peccati externi non sufficere, quòd ex una voluntate prava interna proveniunt plura externa, si nullam inter se habeant unitatem & connexionem. Est communis; & per se patet. Et ideo si quis cogit de ludo duobus distinctis diebus, quorum uterque festivus sit, & videns, ea occasione Sacrum omissum iri, decernat uno actu, ludere utroque die; tot tamen committit peccata, quot diebus festis omittit Missam audire. Idem est de eo, qui uno actu voluntatis decernit per plures dies non recitare horas canonicas, totà quadragesimà non jejunare, plures occidere, plures puellas violare &c. nam & iste tot distincta peccata committit, quòd postea fornicationes, homicidia &c. committit.

573. II. Certum quoque est, ad unitatem peccati externi non sufficere unitatem temporis, quo utraque actio fit: ut si quis eodem illo tempore, quo blasphematur, etiam furetur, fornicetur &c. nam non obstante ea temporis unitate adhuc actiones illæ manent distinctæ, nec ullam inter se habent connexionem.

574. III. Peccata externa multiplicantur numero, quando interrumpuntur per propositum contrarium. Tann. n. 54. ex communi: quando enim apponitur voluntas contraria, jam prior voluntas nullo modo amplius manet, nec influit in opus postea securum; sed requiritur nova alia voluntas à priori independens, quæ de novo causet operationem, vel omissionem malam sequentem. Et idè licet, qui longo tempore omittit restitutionem debitam, unum tantum peccatum committat; tamen, si eam retinendi voluntatem mutet, seu revocet per voluntatem contrariam, seu per propositum restituendi, peccatum illud ita interrumpit, ut, si postea iterum novum alium actum seu propositum eliciat non restituendi, novum etiam peccatum committat non restituendo. Quamquam, ut Lugo n. 55r. notat, fieri potest, ut hæc interruptio non obstat morali peccatorum externorum unitati, de qua postea; ut si quis die jejunii comedat carnes, & jam satur faciat propositum deinceps abstinendi, apposito autem ferculo grato resumat animum, & iterum ex carnibus comedat; aut si quis vindictæ causâ alium pugno percutiat, & post tres ictus cesset cum animo ulterius non percutiendi: at quia fortè percussus adhuc ostendit contemptum, statim iterum bis aut ter illum percutiat. In his enim casibus nemo dicet, duo fuisse peccata: quia illa brevis voluntas non impedit unitatem actionis & vindictæ.

575. IV. Physicè loquendo, tot sunt peccata numero distincta, quot sunt operationes malæ externæ, etsi una statim fiat post alteram, nullâ, vel modicâ tantum

5702
Bunal
nitentia
III
14

P rimum temporis divisione interveniente: brevitatis enim temporis intermedii, vel etiam ipsa ejusdem temporis continuitas non impedit actuū externorum distinctionem. Unde si quis eidem plura successivè, nullâ vel modicâ temporis morâ interjectâ, infligat vulnera, plura infligat oscula, plures blasphemias, perjurias, detractiones, convitia &c. proferat unumquodque eorum est peccatum per se.

§. III.

De morali peccatorum externorum unitate.

576. Etsi res physicè considerata ita, ut dixi, se habeat, moraliter tamen & in ordine ad Confessionem longè aliter se habet. Pro cuius decisione multùm refert scire, habeantne illa opera externa aliquam inter se connexionem & subordinationem ad unum aliquod opus externum, tanquam ad finem, ponendum; an verò singula eorum sint in suo genere absolutè & adæquatè completa, & habeant se ad invicem planè disparatè. Hoc enim nisi diligenter observetur, necesse est, ut gravis inde in numero externorum actuū exponendo enascatur difficultas ac molestia, quæ alioqui potuisset esse procul.

577. Actiones igitur externæ, ordinatæ ad unius operis externi executionem, sunt idem numero peccatum cum ipso illo opere, etsi hoc non consumetur. Est communis. Et ratio est: tum quia, etsi plures sint actiones, habent tamen unitatem finis, cum omnes ad idem v.g. homicidium, fornicationem &c. ordinentur: tum etiam quia si continentur usque ad ipsius operis intenti consumma-

tionem, non constituunt diversum peccatum; unde nec constituent, etsi opus ipsum quacunque ex causa non mandetur executioni: alioqui si ante operis executionem fuissent plura peccata, non possent etiam posita executione in unum coalescere. Sed neque eadem illæ operationes externæ moraliter multiplicantur per brevem interruptionem physicam, & interpositionem aliarum: in moralibus enim non habetur ratio brevis alicujus interruptionis: & ideo sicut actus omnino continui seu non interrupti reputantur pro eodem peccato, ita etiam reputantur, licet non nihil diu continentur seu interrumpantur. Quare, qui per aliquot dies quærit modum, quo puellâ, quam perditè amat, potiatur, unum fornicationis peccatum committit, nec debet actus, usque ad executionem operis intenti intermedios, declarare.

578. Excipe tamen I. nisi actiones intermedias propriam & distinctam speciem malitiam contineant: tunc enim licet præcisè ratione illius ad unum opus externum subordinationis & connexionis non sit aliud distinctum peccatum, erit tamen ratione propriæ malitiæ. Et ideo si quis computationem, ludum prohibitum ordinet ad omissionem Sacri, homicidium, furtum &c. non est satis explicare omissionem Sacri, aut furtum: cum tamen, si quis pluribus vulneribus infligit alterum occidat, satisfaciatur dicendo: *occidi alterum*: ita ut saltem ordinariè non sit necesse addere, se etiam vulnera infligisse.

579. Excipe II. Nisi aliâ personâ mediante finem intentum acquirere curaverit, id enim est directa inductio pro-

ximi